
BALKANLAR'A VAR TÜRKİYE'YE YOK

09.02.2018

Hürriyet (6 Şubat 2018)

Stratejiyi açıklayan AB Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini, Balkan ülkelerine tartışmasız ve somut bir perspektif verdiklerini belirterek, 2025in bir hedef ya da son tarih değil perspektif olduğunun altını çizdi. Mogherini, Bunun gerçekleşmesini sağlayalım. Bu yolda birlikteyiz dedi. AB Komisyonunun Genişleme Müzakerelerinden Sorumlu Üyesi Johannes Hahn da tarihi bir fırsatın söz konusu olduğunu belirterek, Şartları yumuşatmıyoruz. 2025 tarihi pozitif bir baskı oluşturabilir diye konuştu.

Brükselin yıllardır savunduğu genişleme sürecinin bütünlüğü tezini çökerten bir niteliğe sahip olan ABnin yeni yaklaşımı, Arnavutluk, Bosna Hersek, Kosova, Makedonya, Karadağ ve Sırbistanı kapsıyor. ABnin bu adımıyla, üyelik müzakerelerine 13 yıl önce başlayan Türkiye, paketin dışına itilmiş ve süreci diğerlerinininkinden kopartılmış oldu.

BRÜKSELİN KAYGISI

Brükselin uzun yıllardır düşük düzeyde ilgilendiği Batı Balkanların AB açısından tekrar kıymete binmesinde iki faktör önemli rol oynadı. Bunlardan ilki, 2015te yaşanan mülteci krizi. Bu kriz sırasında bölgenin ABnin istikrarı açısından önemi fark edildi. İkinci ve daha önemli neden ise Brükselin bu bölgede, Rusya, Çin ve Türkiyenin etkisinin yükselmesini görmesi ve bundan rahatsızlık duyması.

TARİHİ FIRSAT

ABye katılımın teknik bir sürecin çok ötesinde olduğunun vurgulandığı belgede, tarih verilse de açık çek verilmiyor. Batı Balkan ülkeleri, hukukun üstünlüğünün yerleştirilmesi, yolsuzlukla mücadele, organize suçlarla savaş ve ikili sorunların halledilmesi alanlarında çok ciddi adımlar atmak durumunda. Belgede, Batı Balkan ülkelerinin önünde, geleceklerini kararlı ve tartışmasız bir biçimde ABye bağlamak için tarihi bir fırsat penceresi var. Bu ülkeler kararlılıkla hareket etmeli denildi.

SORUN VARSA ÜYELİK YOK

Belgenin dikkat çeken unsurlarından birini de ikili sorunlara yönelik vurgu oluşturuyor. Daha önce, Güney Kıbrıs Rum Yönetimini bölünmüşlüğe, Hırvatistan ile Slovenyayı aralarındaki sınır anlaşmazlığına rağmen üye yapmakta çekince görmeyen AB, gelinen aşamada ikili sorunu olan yeni üye istemiyor. Bu yaklaşım belgeye yansıtılarak, ülkeler arasındaki ikili sorunların AB'ye taşınmasına izin verilmeyeceği ve üye olmak isteyen ülkelerin bu sorunlarını nihai ve bağlayıcı çözümlerle gidermeleri ve üye olmadan uygulamaları istendi.

AB DE HAZIRLANACAK

Yıllar boyunca Türkiye'ye karşı kullanılan ve yeni üyelerin alınmasını frenleme amaçlı hazmetme kapasitesi söylemi de Balkanlar için esnetiliyor. Belgede, AB'nin yeni üyeleri kabul etmek için kurumsal olarak hazırlanmasına vurgu yapılıyor.

TAM UYUMLU DIŞ POLİTİKA

Balkan ülkelerinden AB dış politikasıyla tam uyum isteniyor. Bu da başta Sırbistanın geleneksel müttefiki Rusya ile olan ilişkisi olmak üzere, bu ülkelerin dış politikalarını eskiden olduğu gibi yürütemeyeceği anlamına geliyor. Arnavutluk ve Karadağ, AB dış politikasıyla yüzde 100 uyum sağlamış durumda.

Belgede, Balkan ülkelerinin hükümetlerinden toplumun tüm paydaşlarını kapsayıcı reformları güvence altına almaları talep edilirken, liderlerin stratejik yönelim ve taahhütleri konusunda şüpheye yer vermeyecek şekilde hareket etmeleri isteniyor.

Balkan ülkelerinin üstesinden gelmesi gereken bir sorun da ekonomi alanında yaşanıyor. Türkiye'nin yıllardır sahip olduğu işleyen pazar ekonomisi sıfatına bu ülkelerden hiçbiri sahip değil.

ÖNE ÇIKAN İKİ ÜLKE

AB ülkelerinden beşinin tanımadığı Kosova konusunda belgede umut verici fazla bir vurgu olmaması dikkat çekerken bazı şartların karşılanması halinde Arnavutluk ve Makedonya için üyelik müzakerelerine başlama tavsiyesinde bulunabileceği vurgulanıyor. Karadağ ve Sırbistan ise zor olmakla birlikte 2025 hedefini en kolay yakalama şansına sahip aday ülkeler. Müzakerelere 2014'te başlayan Sırbistan şu ana kadar 12 başlık açtı, 2012'de başlayan Karadağ için ise bu sayı 30'a ulaştı.

JUNCKER TURA ÇIKIYOR

AB Komisyonu Başkanı Jean Claude Juncker, belgenin alandaki etkisini artırmak için ay sonunda Balkan turuna çıkacak. Juncker'in ilk durağı Makedonya olacak. Mayıs ayında ise Balkan ülkeleri ile AB liderleri Dönem Başkanı Bulgaristanın başkenti Sofya'da bir araya gelecek. Balkan ülkeleri odaklı son zirve, 2003'te Selanik'te yapılmıştı.

<http://www.hurriyet.com.tr/dunya/balkanlara-var-turkiye-yok-40733472>